

Методичні роз'яснення (рекомендації)

щодо заповнення Додатку 4 «Опис впливу результатів діяльності наукової установи / закладу вищої освіти на розвиток науки, суспільства та економіки» до Методики оцінювання ефективності наукової (науково-технічної) діяльності наукових установ та закладів вищої освіти в частині провадження такими закладами наукової (науково-технічної) діяльності за окремими науковими напрямками під час проведення державної атестації, затвердженої наказом МОН України від 21.10.2024 №1485.

Порядковий № впливу

Вказується порядковий номер опису впливу, з урахуванням того, що на один науковий напрям може бути подано ДО десяти описів впливу (включно). Причому подається максимально один вплив від кожного структурного підрозділу і один вплив від установи/університету.

Основний вид впливу*

Необхідно обрати лише один з цього переліку:

- на забезпечення безпеки та оборони країни;
- на розвиток економіки;
- на розвиток технологій;
- на забезпечення здоров'я та якості життя;
- на розвиток передової науки;
- на популяризацію результатів наукових досліджень;
- на розвиток освіти;
- на розвиток соціальної сфери;
- на розвиток культури;
- на збереження стану навколишнього природного середовища;
- на забезпечення продовольчої безпеки;
- на розвиток державної політики.

** - кількість описів впливу одного виду від НУ/ЗВО не може перевищувати 70% від загальної кількості описів впливів.*

Перелік основних наукових результатів, які дали змогу досягти впливу
Зазначити основні наукові, науково-технічні результати (до 5 одиниць), наприклад: *методи, теорії, матеріали, процеси, технології, технологічні регламенти, цифрові продукти та електронні сервіси, ТУ, ДСТУ, будівельні норми, пристрої (макети, експериментальні/дослідні зразки), зареєстровані проекти нормативно-правових актів, науково-популярні публікації тощо.*

Обов'язково зазначити вихідні дані: автори, назва, дата, ідентифікаційна інформація (ідентифікатор, посилання тощо).

Якщо розроблення відповідних наукових результатів було здійснено в межах виконання наукових грантів/проектів (із залученням зовнішнього фінансування), потрібно навести їхній повний перелік, вказавши наступну інформацію: реципієнт (організація-отримувач, підрозділ, особа тощо), назва наукового проекту, номер проекту та назва грантової програми (за наявності), грантодавець/спонсор, загальний обсяг гранту, обсяг гранту для вашої організації.

Опис основних наукових результатів, які дали змогу досягти цього впливу (до 3000 знаків)

У цьому розділі потрібно описати наукові дослідження, які стали ключовими для досягнення відповідного впливу. Наукові результати вважаються такими, якщо їхній внесок у цей вплив є настільки вагомим і очевидним, що без них досягнення зазначеного впливу було б малоймовірним.

Пропонована структура для опису наукових результатів:

- Коротка інформація про контекст дослідження.
- Короткий опис самого дослідження (це може стосуватися одного або декількох дослідницьких проектів).
- Характер наукових висновків і/або результатів, які безпосередньо стосуються заявленого впливу.

Роль наукової установи / закладу вищої освіти, що звітує, у досягненні впливу (до 2000 знаків)

У цьому розділі потрібно надати детальну інформацію про те, ким саме (підрозділи та конкретні вчені) і коли було проведено дослідження, яке дало змогу досягти заявленого впливу. Яка дослідницька інфраструктура наукової установи / закладу вищої освіти була використана (за наявності). Якщо дослідження було частиною ширшого кола досліджень, які сприяли досягненню заявленого впливу (наприклад, в межах наукової співпраці з іншими установами), необхідно вказати конкретний внесок організації, що звітує, і зазначити ключові внески інших організацій.

Опис впливу (до 6000 знаків)

Це ключовий розділ документа, в якому потрібно детально описати позитивні зміни, що стали можливими завдяки описаним вище науковим результатам. Необхідно пояснити, як ці наукові результати призвели до впливу, хто є його бенефіціарами та яким чином вони отримали користь від змін (просимо наводити конкретні підтвердження впливу із наступного розділу). Усі описані впливи повинні мати місце протягом звітного періоду.

Пропонована структура для опису впливу:

- *Ширший контекст впливу*: короткий опис загальної ситуації, у якій відбувся вплив.
- *Механізми впливу*: чітке пояснення процесів і/або засобів, через які результати дослідження призвели до впливу, посилили його, або зробили свій внесок у нього.
- *Бенефіціари впливу*: хто саме (які організації, спільноти, громади, соціальні групи тощо) зазнали впливу та отримали користь.
- *Характер впливу*: як саме бенефіціари зазнали впливу.
- *Масштаб впливу*: кількісні та якісні показники (доречні у цьому конкретному випадку), що ілюструють ступінь впливу.
- *Період часу*, протягом якого описуваний вплив мав місце.

Перелік підтверджень впливу

(до 1000 знаків + файли)

Зі списку обирається підтвердження впливу (можна обрати до 3 одиниць підтверджень). В тексті описується, яким чином обране підтвердження

доводить факт впливу. У тексті можуть бути додані посилання на відповідні підтвердження, або може бути додано сканований документ.

Перелік підтверджень кожного впливу може включати опис документів (файлів), що додаються обов'язково (акти виконаних робіт за договорами, контрактами, ліцензійними угодами; посилання на результати впливу (нормативні документи, стандарти, будівельні норми тощо); експертні висновки, документи наукової та науково-технічної експертизи; публікація на офіційному сайті (за наявності такого) об'єкту впливу; публікації результатів соціологічних досліджень впливу, публікації результатів впливу у всеукраїнських чи закордонних медіа; документи щодо розроблених і впроваджених методик лікування; публікації на офіційних сайтах центральних органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування; публікації на офіційних сайтах публічних органів іноземних держав, міжнародних організацій; підтвердження широкого використання результатів науковою та освітньою спільнотою); підготовлені законопроекти (нормативно-правові документи, аналітичні довідки (висновки), підготовлені на замовлення державних органів).

Додаткові рекомендовані матеріали:

- UCD Research and Innovation. [UK REF: Examples of impacts and indicators](#). (цей документ наводить приклади впливу досліджень і пропонує способи визначення їхнього охоплення та значущості, а також практичні рекомендації для дослідників)
- Tilley, H., Ball, L., & Cassidy, C. (2018). [Research excellence framework \(REF\) impact toolkit](#). Overseas Development Institute. (цей посібник пропонує покроковий підхід до планування впливу наукових результатів)
- Reed, Mark S. The Research Impact Handbook (2nd Edition). Published by Fast Track Impact, 2018. (ця книга сприяє розвитку навичок, необхідних для забезпечення впливу досліджень).
- Curry, S.; Gadd, E.; Wilsdon, J. (2022). Harnessing the Metric Tide: indicators, infrastructures & priorities for UK responsible research assessment. Research on Research Institute. Report. <https://doi.org/10.6084/m9.figshare.21701624.v2> (комплексний огляд системи оцінювання науки у Великій Британії та відповідні рекомендації).